

Budget 2025

Plan 2026-2027

Partille kommun

**Socialdemokraterna
Partille**

1 Politiken har ordet

Vi socialdemokrater har höga ambitioner för Partille. Vi är stolta över vår fina kommun, men ser samtidigt att det finns mycket som behöver bli bättre. I budgeten 2025 tar vi ett steg till det Partille vi vill ha. Totalt höjer vi nämndernas budgetar för år 2025 med 162,3 miljoner kronor (6,3 %) jämfört med år 2024. 93,6 miljoner kronor utgör generella och särskilda satsningar, medan resterande består av årlig uppräknings och ersättning för målgruppsförändringar.

Välfärden har pressats hårt under de senaste åren, med oroligt världsläge, krig, inflation och effektiviseringskrav. De som drabbas är våra kommuninvånare och personalen. Detta håller inte längre. Under den resterande delen av mandatperioden kommer vi Socialdemokrater därför satsa särskilt på skola, vård och omsorg samt miljö och klimat.

Fokus för oss 2025 är att prioritera välfärden, bland annat genom att öka grundbemanningen och satsa på insatser som bidrar till ökad trygghet och gemenskap. Dessa satsningar finansierar vi bland annat med medel från vårt kommunala bolag Parthaella och dess dotterbolag. Baserat på aktuella skatteprognoser är bedömningen att skattesatsen kan ligga kvar på samma nivå som under 2024.

På vår lokala hemsida finns vårt valprogram för mandatperioden 2022–2026 tillgängligt, och samtliga punkter i programmet bedöms bli uppfyllda under mandatperioden:

www.socialdemokraterna.se/partille

1.1. Politiska uppdrag

Det ekonomiska läget för kommunsverige kommer att bli mer ansträngt framöver, dels med anledning av utmaningarna vi upplevt med inflation, men framförallt till följd av den demografiska utvecklingen. Vi kommer ha allt färre i arbetsför ålder som både ska bemanna och finansiera välfärden för hela samhället. Detta ställer krav på oss att kontinuerligt se över våra arbetssätt och utgifter, exempelvis i samband med inköp och verksamhetsplanering. Det görs självklart redan idag, men behöver belysas extra både med anledning av de utmaningar vi har framöver, men också med hänsyn taget till eventuella tillfälliga kostnader som kan uppstå för att skapa möjligheten till en kommande besparing.

Vidare står vi inför stora utmaningar globalt både sett till miljö- och klimat, men även sett till den sociala hållbarheten. Partille kommun upphandlar för runt 800 miljoner kronor årligen. Det innebär att kommunen har ett stort konsumentansvar. Inom kommunen behöver vi ta ansvar för de effekter som våra inköp får på samhälle och klimat. Hållbara inköp, med hänsyn till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet är därför av hög prioritet.

Med anledning av ovan får samtliga nämnder följande uppdrag under budgetperioden:

- Utvärdera befintliga utgifter och avtal – finns det t.ex. möjlighet att minska kostnader genom annorlunda avtal, köpa begagnat eller avstå helt från inköp?
- Utvärdera befintliga arbetssätt – finns det arbetsuppgifter som kan automatiseras eller effektiviseras? Nämnderna har möjlighet att ansöka om medel från strukturrenerven för eventuella tillfälliga merkostnader för så kallade ”anti-piloter”, det vill säga pilotprojekt som kan medföra kostnader initialt men som på sikt kan leda till minskade kostnader.
- Ställa höga klimatkrav vid upphandlingar.
- Ställa höga krav på social hållbarhet, och i den mån det är juridiskt möjligt även kollektivavtal i alla led, vid upphandlingar.

2. Driftbudget och nämndernas budgetramar 2025–2027

Budgetramarna till nämnderna har räknats upp med 2 procent. Därutöver får alla nämnder målgruppsjusteringar utifrån en modell som bygger på om nämndens målgrupp ökar eller minskar. De beräknade volymförändringarna baseras på befolkningsprognosen.

Dessutom har särskilda satsningar gjorts för specifika åtgärder inom vissa nämnder. Totalt har nämndernas ramar räknats upp med 6,3 procent mellan 2024 och 2025. Det budgeterade resultatet år 2025 är 25,6 miljoner kronor vilket motsvarar 0,9 procent av skatter och bidrag. Målet är att ha ett resultat på ca 1 procent över en tre års period, vilket vårt budgetförslag följer.

2.1 *Kommunens skattesats*

Kommunens skattesats 2025 är 19,96 procent.

2.2 Driftbudget och ramfördelning

Miljoner kronor	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelse	-69,5	-67,8	-79,6	-78,7
<i>Varav strukturresev och hyror</i>	-15,0	-10	-20,2	-17,4
Kommunkontor	-107,2	-116,8	-120,5	-123,7
Samhällsbyggnadskontor	-130,0	-141,1	-147,4	-154,3
<i>Varav SBK/Kollektivtrafik</i>	-22,5	-27,5	-28,1	-28,6
<i>Varav SBK/Kapitalkostnader gatuhenheten</i>	-47,0	-50,0	-54,0	-59,0
Summa Kommunstyrelsens förvaltningar	-306,7	-325,6	-347,4	-356,7
Kommunfullmäktige	-5,5	-5,9	-6,1	-6,3
<i>varav Revision</i>	-1,8	-1,9	-2,0	-2,0
Överförmyndarverksamhet	-3,9	-4,5	-4,6	-4,7
Kultur- och fritidsnämnd	-114,5	-124,7	-127,9	-131,9
Utbildningsnämnd	-1 317,2	-1 402,2	-1 441,4	-1 494,1
Social- och arbetsnämnd	-158,4	-165,1	-170,3	-177,3
Vård- och omsorgsnämnd*	-666,7	-707,1	-727,1	-756,8
Bygg- och miljönämnd	-8,3	-9,2	-9,4	-9,6
Valnämnd	-1,2	-0,3	-1,5	-1,5
Summa nämnderna	-2 582,4	-2 744,6	-2 835,9	-2 938,8
<i>% Förändring</i>	5,4%	6,3%	3,3%	3,6%
Finansförvaltningen	-81,0	-64,0	-70,0	-71,0
Exploateringsverksamhet	15,0	15,0	15,0	15,0
Verksamhetens nettokostnad	-2 648,4	-2 798,6	-2 890,9	-2 994,8
Skatteintäkter och generella statsbidrag	2 668,0	2 824,2	2 921,2	3 017,4
<i>% Förändring</i>	5,3%	5,9%	3,4%	3,3%
Årets resultat	19,6	25,6	30,3	22,6

I följande tabell visas de målgruppsförändringar och särskilda satsningar som planeras inför budgetperioden. Målgruppsförändringar och särskilda satsningar är ramhöjande och ingår i budgetramen för kommande år.

Kommunstyrelsens budgetpost ”strukturreseven” uppgår till 10 miljoner kronor år 2025. Det är kommunstyrelsen som beslutar hur medel från strukturreseven ska användas. Medel i strukturreseven ska användas till tillfälliga projekt eller till oförutsedda händelser som sker under året. Hur medlen används initieras av politiken och beslutas i kommunstyrelsen.

2.3 Målgruppsförändringar och särskilda satsningar

Miljoner kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Målgruppsförändringar	3,5	21,0	46,3
Utbildningsnämnden	1,4	11,2	23,8
Vård- och omsorgsnämnden	1,3	5,9	15,1
Social- och arbetsnämnden	0,3	1,9	3,6
Kultur- och fritidsnämnden	0,2	0,7	1,4
Kommunkontoret	0,1	0,4	0,8
Kommunstyrelsen	0,1	0,4	0,8
Samhällsbyggnadskontoret	0,1	0,4	0,7
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,0	0,1
Kommunfullmäktige	0,0	0,1	0,0
Särskild generell satsning	20,0		
Utbildningsnämnden	10,3		
Vård- och omsorgsnämnden	6,2		
Social- och arbetsnämnden	1,2		
Kultur- och fritidsnämnden	0,7		
Kommunkontoret	0,7		
Kommunstyrelsen	0,2		
Samhällsbyggnadskontoret	0,5		
Bygg- och miljönämnden	0,2		
Särskilda politiska satsningar	73,6		
Utbildningsnämnden	41,3		
Vård- och omsorgsnämnden	13,5		
Social- och arbetsnämnden	2,0		
Kultur- och fritidsnämnden	5,5		
Kommunkontoret	5,5		
Samhällsbyggnadskontoret	2,0		
Bygg- och miljönämnden	0,5		
Kommunfullmäktige	0,3		
Kommunstyrelsen	3,0		

Miljoner kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kompensation nya lokalkostnader	8,5	10,2	7,4
Kultur och fritidsnämnden – (Vallhamra IP)	1,0		
Kultur- och fritidsnämnden – (Öjersjö IP)	0,2		
Kultur- och fritidsnämnden – (Furulund konstgräsplan)	0,5		
Utbildningsnämnden – Förskola i Lexby	4,4		
Utbildningsnämnden – Öjersjö (utemiljö)	0,8		
Utbildningsnämnden – Konstgräs Oxledsskolan	0,5		
Vård- och omsorgsnämnden - Furulundsäldreboende	1,1		

2.4 Särskilda satsningar

Särskilda satsningar görs av politiken. Utgångspunkten är att de särskilda satsningarna bör vara från projekt som finansierats av strukturreserven. Det kan även vara satsningar för att förstärka nämndernas ramar eller anpassningar till nya krav på verksamheten. De särskilda satsningarna är ramhöjande om inget annat anges i texten nedan.

Utbildning

Skolan har länge dragits med en stram budget, med begränsade möjligheter att arbeta främjande och förebyggande. Våra barn och unga är framtiden och det är viktigt att de får en god start i livet. Tidiga insatser är en förutsättning för elevers kunskapsutveckling. Våra barn och elever behöver mer tillgång till vuxna i skolan, och särskilt elevhälsan behöver prioriteras i ett läge där den psykiska ohälsan ökar i samhället. I vår budget avsätter vi därför medel för att öka grundbemanningen i både förskolan, skolan och elevhälsan. En del av dessa medel kan med fördel nyttjas till främjande insatser såsom skolbiblioteksverksamhet.

Det är viktigt att också skapa goda förutsättningar för de medarbetare vi har att bedriva god undervisning. Utomhusvistelse i en stimulerande utomhusmiljö är en viktig del av våra barn och elevers vardag och ingår i deras undervisning. Vi ser arbetsskor som en nödvändig arbetsresurs för våra medarbetare i förskola och fritids för detta arbete och avsätter därför medel för detta i budgeten.

Vidare kommer allt fler behöva utbilda sig och/eller omskola sig i framtiden och det är viktigt att vi har en vuxenutbildning som kan möta upp till dessa ökade behov. I vår budget satsar vi därför på att utöka vuxenutbildningen.

En meningsfull fritid bidrar till att våra elever mår bättre och kan ta till sig undervisningen bättre. Därför vill vi att alla skolelever i årskurs 7-9 samt gymnasiet ska få egna busskort över sommaren. Att kunna ta sig runt själv och delta i fritidsaktiviteter är inte en självklarhet för alla. Både restiden och resekostnaderna kan vara begränsande faktorer, vilket vi vill underlätta genom att ge eleverna möjlighet att själva åka kollektivt och därmed även underlätta familjepusslet. Vi avsätter även särskilda medel för att i högre grad tillgängliggöra kultur i skolans ordinarie verksamhet, bland annat genom att finansiera resor till kulturaktiviteter.

Slutligen vill vi skapa förutsättningar för våra ungdomar att vara med och tycka till om kommunen. Deras åsikter är viktiga och vi vill skapa en kanal för dessa att höras. Därför kommer utbildningsnämnden tilldelas medel från strukturreserven för att införa lokala demokratitorg.

Samtliga av de medel vi tillsätter bör primärt fördelas utifrån socioekonomiska behov och förutsättningar.

I budgeten tilldelas utbildningsnämnden 41,8 miljoner kronor i särskilda satsningar:

- 32,5 miljoner kronor för ökad grundbemanning, med fokus på tidiga insatser
- 4 miljoner kronor för förstärkt elevhälsa
- 2,5 miljoner kronor för sommarkort för elever i åk 7-9 + gymnasiet
- 1 miljon kronor för ökad vuxenutbildning
- 0,8 miljoner kronor för arbetsskor för personal i förskola och fritids
- 0,5 miljoner kronor för kulturrelaterade resor
- 0,5 miljoner kronor (från strukturreserven, inte ramhöjande) för att införa lokala demokratitorg

Vård och omsorg

Våra brukare förtjänar en god kvalitet och trygg omsorg, och personalen är vår viktigaste resurs för att uppnå detta. Både heltidsresan och EU:s förändrade arbetstidsregler med dygnsvila har ytterligare synliggjort behovet av fler personer i vård och omsorg.

Verksamheterna har fler arbetade timmar, men heltidstjänster gör att de fördelas på färre personer jämfört med ett stort antal deltider. För att lyckas med att konsekvent erbjuda heltidstjänster behövs både en satsning på arbetsmiljöarbetet och en personalförstärkning. I vår budget satsar vi därför på ökad grundbemanning i både äldreomsorg och funktionsstöd. Vi avsätter även medel för arbetsskor för personalen.

Den ökade grundbemanningen är möjlig i nuläget då den pågående övergången till heltid som norm gör att vår befintliga personal kan gå upp i tjänst. På sikt kommer vi dock stå inför stora kompetensförsörjningsutmaningar, då antalet äldre ökar och det kommer bli svårt att matcha behovet med lika mycket personal. Det är därför viktigt att fortsätta det påbörjade arbetet med att hitta smartare och effektivare sätt att arbeta, exempelvis med hjälp av digitala verktyg.

Vidare vill vi satsa på det psykiska välmåendet hos både brukare och anhöriga. Därför avsätter vi medel för att minska den ofrivilliga ensamheten hos äldre (övriga målgrupper avsätter vi medel för i kultur- och fritidsnämndens budget) och en utökad satsning på stöd till anhöriga till samtliga av vård- och omsorgsnämndens målgrupper.

I budgeten tilldelas vård- och omsorgsnämnden 13,5 miljoner kronor i särskilda satsningar:

- 12 miljoner kronor för ökad grundbemanning
- 0,7 miljoner kronor för arbetsskor till personalen
- 0,4 miljoner kronor för att minska ofrivillig ensamhet hos äldre
- 0,4 miljoner kronor för utökat anhörigstöd

Kultur och fritid

Vi har en kulturskola att vara stolta över i kommunen. Kön till kulturskolan är dock lång och avgifterna på en nivå som gör att många inte har råd. I vår budget avsätter vi medel för att sänka avgifterna och minska köerna, för att fler ska få tillgång till kulturskolan. Vi avsätter även särskilda medel för att kulturskolan ska inkluderas i skolans och förskolans ordinarie verksamhet.

I ett läge där polariseringen ökar i samhället är det särskilt viktigt för oss som kommun att bidra till sammanhållning och tillit människor emellan. Föreningsliv och föreningsverksamhet är ett viktigt medel för att både skapa meningsfull fritid och möjlighet för människor att mötas och utvecklas tillsammans. Här fyller även studieförbunden en viktig funktion, som utöver ovan även är en del i det livslånga lärandet och fyller en särskilt viktig funktion för personer som är långt ifrån arbetsmarknaden. Istället för att satsa på dessa har regeringen valt att kraftigt skära ner på studieförbundens anslag. När regeringen inte tar ansvar behöver vi som kommun kompensera för de brister som deras politik medför. Därför har vi i vår budget en extra stor satsning på ökat föreningsstöd och en särskild satsning på ökade bidrag till studieförbunden. Vi avsätter även extra medel för att arbeta mot ofrivillig ensamhet.

Vidare vill vi utveckla det områdesarbete som har påbörjats i kommunen. Det är viktigt att arbeta med sociala insatser och skapa möjligheter för människor att mötas och utvecklas. Vi vill därför att arbetet fortsätter och att särskild vikt ska läggas vid att ytterligare främja barn och ungas deltagande i idrott- kultur- och övrigt föreningsliv i kommunens socioekonomiskt svagare områden. För att finansiera detta ska en överföring göras på 9 miljoner kronor i anslutning till att Partillebo AB beslutar om årsredovisning för 2024 och den utdelning som sker under 2025 (bilaga 5). Detta görs med stöd av 5 § 1 i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (SFS 2010:879). Vi avsätter även medel för offentlig konst, för att göra vår kommun än finare och mer attraktiv att bo och vistas i.

I budgeten tilldelas kultur- och fritidsnämnden 5,5 miljoner kronor i särskilda satsningar. Utöver detta tilldelas nämnden 0,5 miljoner kronor extra i investeringsbudget för offentlig konst och 1 miljon kronor extra från den sociala överföringen från Partillebo:

- 2 miljoner kronor för minskade köer och lägre avgifter till kulturskolan
- 1 miljon kronor i ökat föreningsstöd
- 1 miljon kronor i ökade bidrag till studieförbunden
- 1 miljon kronor för kulturskoleaktiviteter inom ramen för skola och förskola
- 1 miljon kronor för att ytterligare främja barn och ungas deltagande i kultur, idrott och annan föreningsverksamhet (finansieras med sociala medel från Partillebo, se bilaga 5)
- 0,5 miljoner kronor för ökat arbete mot ofrivillig ensamhet
- 0,5 miljoner kronor för offentlig konst (i investeringsbudgeten)

Socialt och arbete

I vår budget gör vi en kraftig satsning på att erbjuda fler ungdomar mellan 16–19 år i Partille feriejobb under skolloven, vilket vi gärna ser sker i samverkan med näringslivet. Därför tillsätter vi även medel för en samordnarfunktion, som kan jobba särskilt med att skapa kontakter med näringslivet och hitta potentiella arbetstillfällen. Funktionen kan med fördel ha ett nära samarbete med kommunens näringslivsenhet. Totalt höjs budgeten för feriejobb med 1 mkr, vilket motsvarar runt 100 ytterligare feriejobb, och innebär en ökning med nästan 50 % jämfört med befintlig budget.

I budgeten tilldelas social- och arbetsnämnden 2 miljoner kronor i särskilda satsningar:

- 1 miljon kronor för feriejobb på skollov för ungdomar 16–19 år
- 1 miljon kronor för samordnartjänst av feriejobb för ungdomar

Bygg och miljö

Vi är en del av en global värld och behöver bidra till den gröna omställningen. Här är det viktigt att var och en bidrar med det de kan och vi som kommun bidrar till att våra kommuninvånare kan göra miljövänliga val. I vår budget avsätter vi därför medel för att införa gröna bygglov för privatpersoner, där bygglovsavgiften subventioneras vid klimatsmarta byggen.

I budgeten tilldelas bygg- och miljönämnden 0,5 miljoner kronor i särskilda satsningar:

- 0,5 miljoner kronor för införande av gröna bygglov

Kommunstyrelseförvaltningarna

Vi har en allvarlig klimatutveckling i världen, och behöver vidta åtgärder för att bromsa in denna. Det ställer krav på höga mål och ambitioner. I vår budget lägger vi fokus på ökat kollektivtrafikresande. Vi avsätter medel för att sänka färdtjänsttaxan, med ambitionen att på sikt närma oss motsvarande zontaxa för övrig kollektivtrafik, sommarkort för unga (se utbildningsnämnden) samt säkrar finansieringen av busskort till seniorer från 65 år. Avsikten är att så långt som möjligt bidra till att skapa en vana att åka kollektivt snarare än bil.

Fysisk rörelse är viktigt både för vår hälsa och välmående, men det är även en miljöinsats att gå och cykla istället för att välja andra transportmedel. Likaså är lek en viktig del av barns vardag och ett naturligt sätt att få till fysisk aktivitet på ett naturligt sätt. Vi har idag ytterst begränsat med tillgänglighetsanpassade lekplatser i kommunen. I budgeten avsätter vi därför medel för utbyggnad av gång- och cykelvägar samt upprustning av lekplatser. Avsikten är att minst en lekplats per år ska kunna tillgänglighetsanpassas och det långsiktiga målet är att det ska finnas minst en tillgänglighetsanpassad lekplats per kommundel i framtiden.

En viktig del av kommunstyrelseförvaltningarnas uppdrag är att säkerställa att Partille är en attraktiv och trivsamt kommun att bo och vistas i. Medan vi på många sätt har en väldigt fin kommun, har vi också ett flertal brister och utrymmen vi inte nyttjar till dess fulla potential.

Utöver de medel vi ger kultur och fritidsnämnden ovan för offentlig konst, tilldelar vi även kommunstyrelseförvaltningarna medel för att jobba med trivsel- och trygghetsskapande åtgärder vid Kyrktorget och längs Såveån.

Vidare är ett viktigt område i förvaltningarnas uppdrag samordningen av kommunens upphandlingar. Vi upphandlar varor och tjänster för ca 800 mkr årligen. Här har vi som kommun ett stort ansvar i vilka inköp vi gör, från vilka aktörer och hur de i sin tur tar ansvar för både klimat och arbetsförhållanden. Uppföljningen av avtalen är ett viktigt sätt för oss att säkerställa att vi får det vi beställer och att det håller hög standard. Vi tillsätter därför extra medel för att under 2025 göra en utökad uppföljning av de avtal kommunen har.

Slutligen avsätter vi medel för insatser som förvaltningen bedömer nödvändiga: ökad satsning på IT-säkerhet, kompensation för höjda avgifter för räddningstjänst, riktade medel för kommunens arbete med fokusområden, finansiering av en lokalstrateg och personalfrämjande insatser såsom upprustning av kontorsmiljöer i kommunhuset och kompensation för ökade livsmedelskostnader.

I budgeten tilldelas kommunstyrelseförvaltningarna 12 miljoner kronor i särskilda satsningar. Då flera av förslagen ingick i förvaltningens grundförslag kommer dessa markerats ut särskilt genom att skrivas i kursiv text. Utöver detta tilldelas samhällsbyggnadskontoret 4 miljoner kronor extra i investeringsbudget för gång- och cykelvägar och lekplatser:

- *5 miljoner kronor till kommunkontoret för ökad IT-säkerhet*
- *2 miljoner kronor till kommunstyrelsen för ökade kostnader för räddningstjänst*
- *1 miljon kronor till samhällsbyggnadskontoret för att sänka avgiften för färdtjänst*
- *1 miljon kronor till kommunkontoret för uppföljning av upphandlingsavtal (medel från strukturrenserven, inte ramhöjande)*
- *1 miljon kronor till kommunstyrelsen för fortsatt arbete med fokusområden och förändringsarbete i kommunen*
- *1 miljon kronor till samhällsbyggnadskontoret för utökad lokalstrategifunktion*
- *0,5 miljoner kronor till samhällsbyggnadskontoret för trivsel- och trygghetsskapande åtgärder vid Kyrktorget och längs Såveån (medel från strukturrenserven, inte ramhöjande)*
- *0,5 miljoner kronor till kommunkontoret för personalfrämjande åtgärder*
- *3 miljoner kronor till samhällsbyggnadskontoret (i investeringsbudgeten) för utökad satsning på gång- och cykelvägar.*
- *1 miljon kronor till samhällsbyggnadskontoret (i investeringsbudgeten) för upprustning och utbyggnad av tillgänglighetsanpassade lekplatser.*

Kommunfullmäktige

Fullmäktige har fått ökade kostnader och behöver enligt förvaltningens bedömning ett tillskott för verksamheten 2025.

I budgeten tilldelas Kommunfullmäktige 0,3 miljoner kronor i särskilda satsningar:

- 0,3 miljoner kronor för att täcka ökade kostnader för bland annat revision.